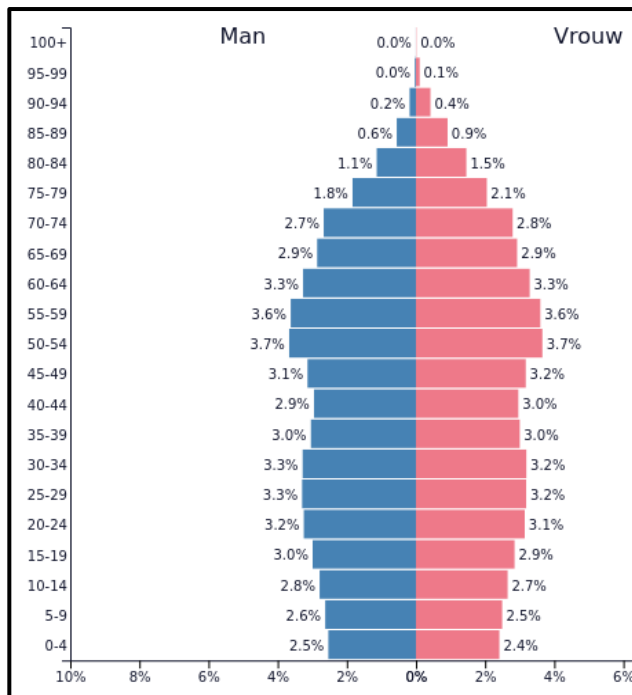
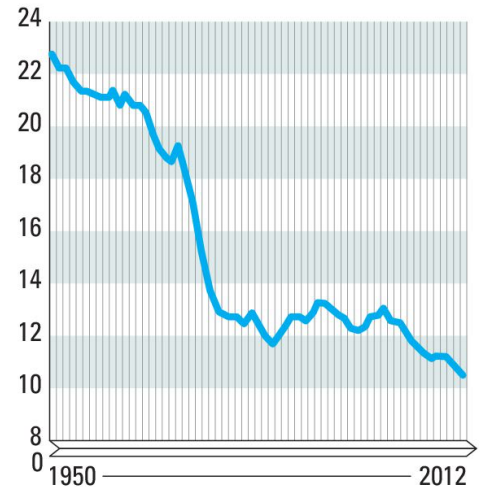

Geen Personeel Column 2 – 2023 Tsjalling Buwalda

In bijna alle sectoren van de economie wordt geklaagd:
Te veel werk. Te weinig personeel.

Dat komt door de vergrijzing, zoals u weet. De *geboortegolf* van na de Tweede Wereldoorlog zorgde voor een brede basis in de bevolkingspiramide in 1950 van de leeftijdsgroep 0-5-jarigen. In 2020 is die leeftijdsgroep 70 jaar opgeschoven. Terwijl het geboortecijfer weer afnam van 23 in 1950 naar 10,2 per 1000 inwoners in 2021. Bovendien werden de mensen steeds ouder. In 2021 was de levensverwachting van de 65-jarigen nog 20 jaar. De bevolkingspiramide van Nederland was voorheen een echte piramide met een brede basis. Nu lijkt die piramide meer op een hoge waterkruik. De ‘artistieke’ uitstulpingen zijn ontstaan door allerlei factoren. Bijvoorbeeld door het spiegeleffect van de naoorlogse geboortegolf 25 jaar later. Toen werden de kinderen van die grote groep mannen en vrouwen geboren.

Bruto geboortecijfer in Nederland in procenten

Hoe dan ook, het resultaat is nu: een grote groep ouderen, tegenover een kleiner wordende groep jongeren, die al het werk moet doen. Welke hulp kunnen ze nog krijgen?

Vooraf even: de lonen moeten natuurlijk wel flink omhoog. Dan nemen minder mensen ontslag, om daarna als zzp-er terug te komen. Dat kost alleen maar geld. Dat verzielt de arbeidsomstandigheden voor de anderen alleen maar verder.

Het aanbod aan arbeidskrachten dus. Kan dat nog omhoog?

Ik denk aan een aantal categorieën en groepen. Eerst de groep van 200.000 *arbeidsongeschikten*. Die wordt nog veel te weinig ingeschakeld. Hoe komt dat?

Bevolkingspiramide Nederland 2021.
Totale bevolking: 17.501.695 inwoners

Werkgevers hebben vaak weinig vertrouwen in iets nieuws dat ingewikkeld is. In dit geval terecht. Bij een eerste voorzichtige poging stuiten ze op een enorme bureaucratische doolhof en die schrikt af. Subsidieregelingen moeten dus veel simpeler, klantvriendelijker en effectiever.

Dan de groep van de *asielzoekers*. Een vrij recent onderzoek omschrijft hun situatie op de arbeidsmarkt als volgt: “Lage arbeidsparticipatie, slechte contracten, laag loon, vaak werkloos”. Dat is vreemd. Doorgaans zijn asielzoekers mensen met een goede opleiding, die goede banen hadden. Anders zouden ze geen geld hebben gehad om de mensensmokkelaars te betalen. Hoe komt het dan, dat ze zo slecht aan het werk komen?

Asielzoekers hebben bij binnenkomst in Nederland veel ellende achter de rug. En veel zorg over de achtergebleven familie en vrienden. Eindelijk zijn ze veilig. Eindelijk kunnen ze aan een nieuw leven

beginnen. Maar nee, dat mag niet. Ze mogen niets doen. Pas na een half jaar mogen ze een tewerkstellingsvergunning aanvragen bij het COA. Ze mogen de hele dag piekeren in een lawaaierig en klein plekje in een Asielzoekerscentrum, zonder privacy, terwijl hun toekomst onzeker is. Psychisch worden ze afgebroken tot afhankelijke minkukels, die hun hand moeten ophouden. Hun gevoel van eigen waarde en hun kennis en werkervaring vloeien weg. Na de nog altijd veel te lange asielperiode zijn ze verworpen tot gebroken kneuzen, die niemand wil hebben.

De derde groep wordt gevormd door de *Oekraïners*. Hun ontvangst in Nederland was anders. Hun integratie in de Nederlandse arbeidsmarkt verloopt daarom ook veel voorspoediger dan die van de andere asielzoekers. Is dat niet een duidelijk signaal? Waarom toch die verschillende opvangbehandeling? Is de ellende van Syriërs en Afghanen in barbaarse situaties onder barbaarse regimens soms minder erg dan die van Oekraïners onder de Russische barbarij?

De vierde groep komt eraan, de *slachtoffers van de gigantische rampen* van 5 en 20 februari jl, in Zuid-Turkije en Noordoost Syrië. Terwijl Europa intussen besloot om Europa met hekken en muren af te sluiten. De uitvoering van dat populistische besluit wordt nu toch wel even uitgesteld, mogen we hopen?

De vijfde groep vormen de *boeren en vissers* die uitgekocht worden en een nieuwe baan zoeken. En die groep groeit gestaag met mensen uit andere bedrijven die moeten bezuinigen of failliet gaan.

Prachtig allemaal. Maar de grensstellende factor is en was immers de huisvesting? Waar moeten al die mensen wonen?

Helaas. De woningmarkt is uit handen gegeven en overgelaten aan de projectontwikkelaars. En die blijven maar grote huizen bouwen.

En dan komen we weer bij die geboortegolf, de 'babyboomers'. Die inmiddels bejaarde groep blijft maar in die grote huizen wonen. Want met de

gezinsverdunding (steeds meer twee- en éénpersoons huishoudens) heeft de woningbouw geen rekening gehouden. Dus blijven die oudjes maar in die grote huizen hangen, want kleinere woningen zijn er niet. En er zijn immers trapliften?

Die geboortegolf, die 'boomers'. Dat verschijnt maar op de wereld, zonder te vragen of er wel plaats is na die alles verwoestende oorlog. Dat profiteert maar van de wederopbouw en begint maar een ongekend lux leven te leiden. Met een ongekenne consumptie en een ongekenne vervuiling en uitputting van ons leefmilieu. En met een zware druk op de verzorging.

Maar er is hoop.

Nog even de tanden op elkaar. Over twintig jaar zijn die oudjes allemaal vertrokken.

En al eerder, vanaf 15 en 21 maart, begint een nieuwe lente en een nieuw geluid!

Met hier en daar zelfs nog een enkel weidevogeltje!

Zuidhorn, februari 2023.